

L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

2n ESO - 3r ESO

Rodrigo Alcaraz de la Osa. Traducció: Eduard Cremades (🐦 @eduardcremades)

Mètode científic

Les **etapes** del **mètode científic** són les següents:

Observació Examinar un fenomen amb l'objectiu de treure tota la informació, però sense modificar dit fenomen.

Hipòtesi Possible explicació del fenomen. **Característiques** que ha de complir:

- Referir-se sempre a situacions reals o realitzables.
- Utilitzar un llenguatge clar.
- Variables a tractar precises i ben definides, a més de ser observables i mesurables.

Experimentació Comprovació de la hipòtesi, tractant de controlar tots els paràmetres aliens al fenomen que estem estudiant.

Anàlisi Estudi dels resultats obtinguts.

Conclusió Raonem si la hipòtesi és o no vàlida.

Mesures de magnituds

Una **magnitud** és tota propietat que es pot mesurar. **Mesurar** consisteix en **comparar** una quantitat amb una altra de la mateixa magnitud, que prenem com a referència, i a la qual denominem **unitat**.

Sistema Internacional d'Unitats (SI)

El Sistema Internacional d'Unitats (SI) defineix set **magnituds bàsiques**:

Taula 1. Magnituds bàsiques del SI, juntament amb la seva unitat i símbol.

Magnitud	Unitat	Símbol
Temps	Segon	s
Longitud	Metre	m
Massa	Kilogram	kg
Corrent elèctric	Ampere	A
Temperatura	Kelvin	K
Quantitat de substància	Mol	mol
Intensitat lluminosa	Candela	cd

La taula 2 mostra els **prefixos** (múltiples i submúltiples) del SI:

Taula 2. Prefixos del SI.

Múltiples			Submúltiples		
Prefix	Símbol	Factor	Prefix	Símbol	Factor
Tera	T	10^{12}	pico	p	10^{-12}
Giga	G	10^9	nano	n	10^{-9}
Mega	M	10^6	micro	μ	10^{-6}
kilo	k	10^3	mil·li	m	10^{-3}
hecto	h	10^2	centi	c	10^{-2}
deca	da	10^1	deci	d	10^{-1}

$$1 \text{ m}^3 = 10^3 \text{ L}$$

$$1 \text{ dm}^3 = 1 \text{ L}$$

$$1 \text{ cm}^3 = 1 \text{ mL}$$

Mesures de magnituds (cont.)

Notació científica

Consisteix a escriure un número de la forma:

$$a \times 10^b,$$

on $1 \leq a < 10$ y b pot ser qualsevol nombre enter (positiu o negatiu).

Exemples

$$\begin{aligned} 500 &\rightarrow 5 \times 10^2 \\ 520 &\rightarrow 5.2 \times 10^2 \\ 600\,000 &\rightarrow 6 \times 10^5 \\ 30\,000\,000 &\rightarrow 3 \times 10^7 \\ 500\,000\,000\,000\,000 &\rightarrow 5 \times 10^{14} \\ 7\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 &\rightarrow 7 \times 10^{24} \\ 0.05 &\rightarrow 5 \times 10^{-2} \\ 0.052 &\rightarrow 5.2 \times 10^{-2} \\ 0.0004 &\rightarrow 4 \times 10^{-4} \\ 0.000\,000\,01 &\rightarrow 1 \times 10^{-8} \\ 0.000\,000\,000\,000\,000\,000\,6 &\rightarrow 6 \times 10^{-16} \\ 0.000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,8 &\rightarrow 8 \times 10^{-25} \end{aligned}$$

Factors de conversió

Es tracta de multiplicar per fraccions utilitzant la conversió entre unitats. En el cas d'unitats de superfície (volum), els factors de conversió van elevats al quadrat (cub).

Exemples

$$13 \text{ cg} \rightarrow \text{hg} \\ 13 \text{ cg} \cdot \frac{1 \text{ g}}{10^2 \text{ cg}} \cdot \frac{1 \text{ hg}}{10^2 \text{ g}} = 1.3 \times 10^{-3} \text{ hg}$$

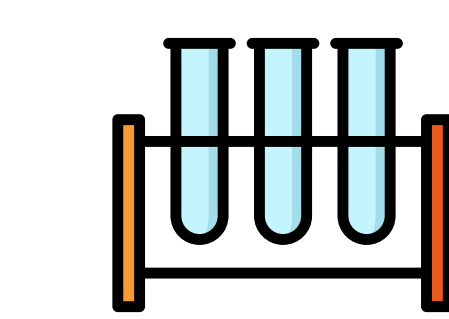
$$72 \text{ km/h} \rightarrow \text{m/s} \\ 72 \frac{\text{km}}{\text{h}} \cdot \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \cdot \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 20 \text{ m/s}$$

$$24 \text{ g/cm}^3 \rightarrow \mu\text{g}/\mu\text{L} \\ 24 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \cdot \frac{10^6 \mu\text{g}}{1 \text{ g}} \cdot \frac{10^3 \text{ cm}^3}{1 \text{ dm}^3} \cdot \frac{1 \text{ dm}^3}{1 \text{ L}} \cdot \frac{1 \text{ L}}{10^6 \mu\text{L}} = 2.4 \times 10^4 \mu\text{g}/\mu\text{L}$$

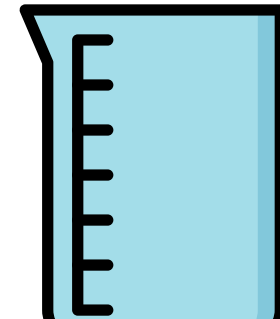
$$5 \text{ L/s} \rightarrow \text{m}^3/\text{h} \\ 5 \frac{\text{L}}{\text{s}} \cdot \frac{1 \text{ m}^3}{10^3 \text{ L}} \cdot \frac{3600 \text{ s}}{1 \text{ h}} = 18 \text{ m}^3/\text{h}$$

Laboratori escolar

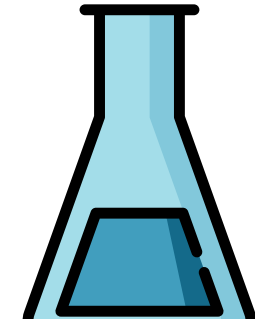
Instrumental

TUBS D'ASSAIG I GRADETA

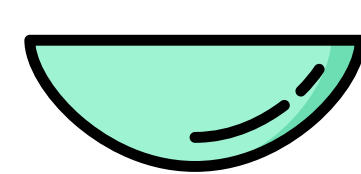
VAS DE PRECIPITATS

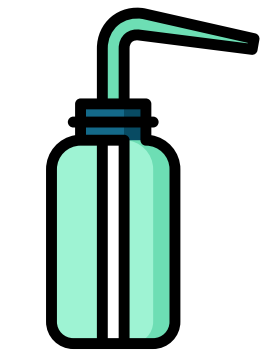
MATRÀS ERLLENMEYER

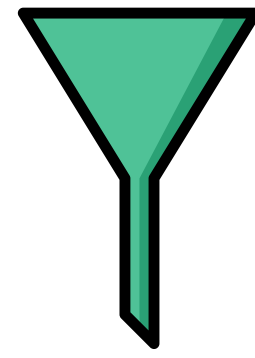
MATRÀS AFORAT

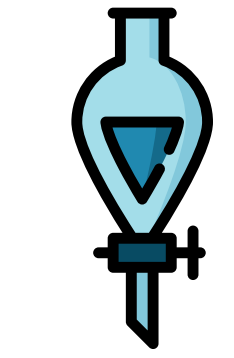
VIDRE DE RELLOTGE

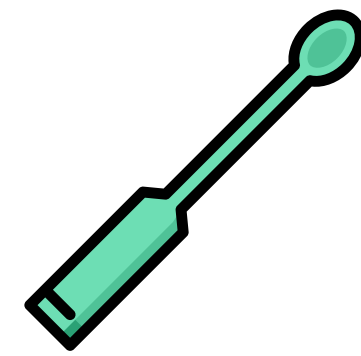
FLASCÓ NETEJADOR

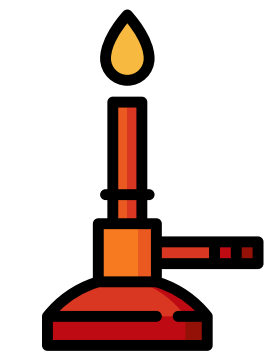
EMBUT

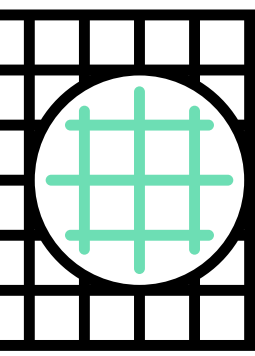
EMBUT DE DECANTACIÓ

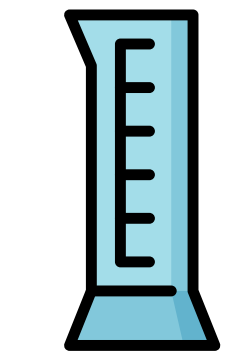
ESPÀTULA

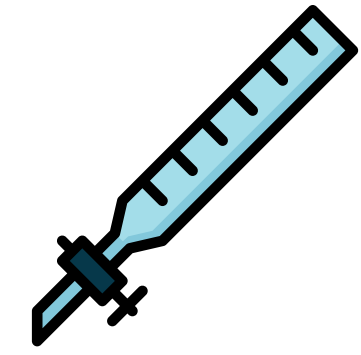
BEC BUNSEN

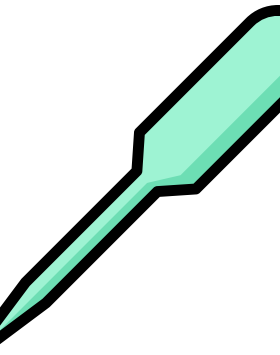
REIXETA

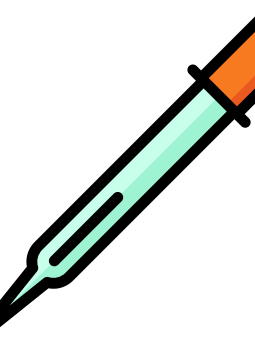
PROVETA

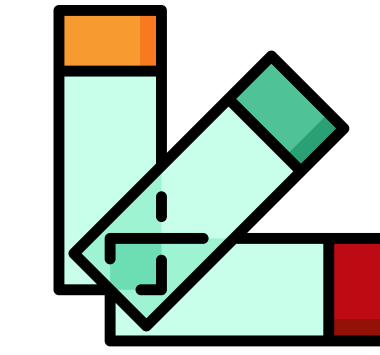
BURETA

PIPETA

COMPTAGOTES

PAPER INDICADOR DE pH

Icones creades per Freepik de Flaticon

Normes bàsiques de seguretat (no et perdis aquest vídeo)

- Portar roba adequada (idealment bata, guants i ulleres de seguretat).
- Portar el cabell recollit.
- Prohibit menjar, beure i fumar dins del laboratori.
- No provar ni olorar res.
- No mesclar productes sense comprovar prèviament les seves etiquetes.

Pictogrames de perill (més informació aquí)

EXPLOSIU

INFLAMABLE

COMBURENT

GAS A PRESSIÓ

CORROSIU

TOXICITAT AGUDA

PERILL PER A LA SALUT

PERILL GREU PER A LA SALUT

PERILL PER AL MEDI AMBIENT